

15 ta' Jannar, 1945.

Imballfin :

Is-S.T.O. Sir George Borg, Kt., M.B.E., LL.D., *Pres.*

L-Onor. Prof. Dr. E. Ganado, LL.D.

L-Onor. Dr. L.A. Camilleri, LL.D.

Oscar Sammut ne. *versus* Antonio Ellul et. (*)

**Vitalizju — Alca — Gratawità — Donazzjoni —
Settwagenarju — Simulazzjoni — Prova — Art. 1503,
para. 6, u art. 1471, 1466 u 1468 ta' l-Ordinanza VII ta' l-1938.**

*F'kuntratt ta' kustituzzjoni ta' vitalizju l-alca hija element essen-
jali tal-kuntratt, u l-isproporzjon bejn il-valuri assenjati, meta tkun
kbira, teskladi din l-alca. Imma b'daghekk ma jkunx hemm nul-
lità assoluta tal-kuntratt; għax il-vitalizju jista' jigi kustitwit
anki gratuwitament, u l-ligi tirrikonazzji l-vitalizju gratuwitu.
Għalhekk fil-każ ta' dina l-isproporzjoni, il-kuntratt ikun mist
bl-element ta' l-oneruzità u f'dak tal-liberalità, u għalhekk ikun
in parti donazzjoni.*

*Donazzjoni magħmula minn settwajenarju ningħajr l-awtorizzazzjoni
tal-Qorti kompetenti hija nulla.*

*In-nuqqas tal-klaus tar-rati tal-vitalizju ma jinfittolwax lill-kreditur li
jiekta lura l-korrispettiv, imma jgħidq biss kreditu favur tiegħu
għal dawc ir-rati.*

*L-att huwa simulat meta bil-volontà tal-partijiet ikollu sinifikat ap-
parenti dicers minn dak li realment għandu; iżda ma hemmx
simulazzjoni meta l-partijiet kitbu dak li tassew riedu, arvolja
dak li kitbu huwa difettuż u ma jistax ipekk.*

(*) Ara sentenza fl-ismijiet "Renato Ellul vs. Antonio Ellul et."
deċiża mill-Qorti ta' l-Appell tal-Maestà Tiegħu r-Re fl-1 ta' Lulju,
1946 (publikata).

Is-simulazzjoni tista' tkun assoluta jew relativa.

Il-prova tas-simulazzjoni għandha ssir minn min jallegha, u tista' ssir anki bi preżunzjonijiet u konġetturi, jekk dawn ikunu gravi, preċiżi u konkordanti, u mhux kontraletti minn preżunzjonijiet u indizi oħra.

Fil-każ għe ritenut li l-kuntratt li sar bejn il-partijiet kien difettuż taht bħala vitalizju kemm bħala donazzjoni, iżda ma kienx simulat.

Il-Qorti, — Rat iċ-ċitazzjoni quddiem il-Prim'Awla tal-Qorti Civili tal-Maestà tar-Re. fejn l-attur, wara li qal li b'kuntratt fl-attijiet tan-Nutar Edward Calleja Schembri tas-7 ta' Settembru 1939, il-konvenut Antonio Ellul assewja u trasferixxa lill-imsemmijin konvenuti l-oħra, uliedu, Renato u Vittorio Ellul, il-beni u hwejjeg oħra msemmijin fl-istess kuntratt (dok. A) taparsi bl-obligu ta' l-akkwirenti Vittorio u Renato ahwa Ellul li jbalisu lill-imsemmi Antonio Ellul vitalizju ta' £360 fix-xahar; li kif jidher mill-kontenut tal-kuntratt innifsu, u kif jiġi ppruvat waqt is-smiegh tal-kawża, il-kuntratt fuq imsemmi ma kienx fil-fatt, u ma kienx mahsub biex ikun, kuntratt ta' kostituzzjoni ta' renta vitalizja, iżda kien jaħbi donazzjoni u sar taht dik il-għamla bil-hsieb li jinharab, jew għall-anqas seta' bih jinharab, il-hlas tat-taxxi li għandhom jithallsu taht l-Ordinanza nru. XVIII ta' l-1918; u li għalhekk il-konvenuti kollha flimkien kellhom u hadu sehem f'manigg qarrieqi li bih gew jew setghu jiġu mahruba t-taxxi fuq imsemmija, f'kollox jew f'biċċa, bi ksur ta' l-art. 42 ta' l-Ordinanza fuq imsemmija; u talab li, wara li jsiru d-dikjarazzjonijiet meħtieġa u jinghataw il-provvedimenti xierqa, jiġi dikjarat u deciz illi l-kuntratt fuq imsemmi, li sar taht il-parenza ta' kostituzzjoni ta' vitalizju, kien simulat u kien mahsub biex ikun, jew fil-fatt kien, kuntratt ta' donazzjoni u bih setghu jiġu mahruba, f'kollox jew f'biċċa, it-taxxi fuq imsemmija, u li għalhekk l-istess konvenuti li hadu parti fil-kisru l-art. 42 ta' l-Ordinanza XXVII ta' l-1918, u għandhom jiġu kundannati minn din l-Onorabbli Qorti, flimkien u "in solidum", iballsu penali li għandha tiġi ffixsata minn din l-istess Qorti skond id-dispożizzjonijiet ta' l-istess artikolu; bla

lisara tal-jedd tiegħu nomine li jitlob ukoll kontra l-konvenuti, jew min minnhom, il-hlas tat-taxxi dovuti fuq l-istess kuntratt ta' donazzjoni. Bl-ispejjeż, fosthom dawk ta' l-ittra uffiċjali tat-12 ta' Novembru 1942, kontra l-konvenuti;

Omissis;

Rat is-sentenza mogħtija mill-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili tal-Maestà tar-Re fis-16 ta' Ottubru 1944, li biha ġew miċċudati t-talbiet bl-ispejjeż kontra l-attur nomine; wara li dik il-Qorti kkunsidrat;

Li mill-kumpless tal-provi rriżulta li l-konvenut Antonio Ellul ried jassikura t-trasmissjoni tal-gid tiegħu kollu in natura favur iż-żewġ uliedu subien li huma l-konvenuti l-oħrajn, b'esklużjoni ta' bintu Lucia mart Victor Salomone, u għalhekk, bil-parir ta' avukat, għamel il-kuntratt tas-7 ta' Settembru 1939, li fuqu qamet il-kwistjoni f'din il-kawza. B'dan il-kuntratt, Renato u Vittorio Ellul obligaw ruħhom li jhallsu lil missierhom Antonio vitalizju ta' £360 fix-xahar, u bhala korrispettiv irtcewew minghand dak missierhom il-gid kollu li huwa kellu u li ġie speċifikat f'dak il-kuntratt. Dawk iż-żewġ ulied ma kellhomx gid minn tagħhom, u r-renti tal-gid li rcewew minghand missierhom ma kienux biżżejjed biex jithallas il-vitalizju kollu bilhom, taut li huma baqgħu lura fil-hlas; u għalkenna ftehim espress ma kienx hemm, milli jidher mill-proposti li sussegwentement saru lil Victor Salomone, il-missier ma kellux il-hsieb jeżigi l-hlas kollu f'haġtu, u lanqas l-ulied ma kellhom il-hsieb li jhallsu l-vitalizju kollu. Kemm kienu jiswew l-istabili u l-azzjonijiet mogħtija minn Antonio Ellul l-uliedu, f'din il-kawza ma rriżultax. Izda l-partijiet kollha jaqblu li bejn il-vitalizju u l-gid mogħti kien hemm sproporzjon ta' valur kbir, peress li l-gid jiswa aktar mill-vitalizju, speċjalment minhabba l-età avanzata ta' Antonio Ellul, li allura kien ġa għalaq is-70 sena. Li-sproporzjon tal-valur ma ġietx mohbija lill-attur, għax l-att, meta sar, ġie meħud għandu espressament biex huwa jkun jista' jintaxxa bhala donazzjoni d-differenza tal-valur żejjed. Fil-fatt l-attur irritjena li l-att kien donazzjoni wehedha u ntaxxa bhala donazzjoni, u baqgħat il-kont tat-taxxa likwidata minnu

lill-konvenuti. F'din il-kawża l-attur qiegħed isostni li l-att tal-vitalizju kien simulat, peress li kien qiegħed jabbi donazzjoni biex tigi evaża t-taxxa tad-donazzjonijiet. Wara li l-attur ha dak l-atteggjament, il-konvenuti hadu l-parir ta' żewġ avukati oħrajn, biex jaraw x'jagħmlu, u dawġ iż-żewġ avukati tawhom il-parir li l-att kien null, għax bhala vitalizju ma kienx jgħodd minhabba n-nuqqas ta' l-alea, u bhala donazzjoni ma setax isehh, għax bhala settwaġenarju Antonio Ellul kien inkapaċi biex jagħmel donazzjoni ta' b'kemm jiswa aktar minn £50 mingħajr l-awtorizzazzjoni tal-Qorti; u awtorizzazzjoni ġudizzjarja dak Antonio Ellul ma kellu qatt. Għaldaqstant il-konvenuti rrexindew il-kuntratt tal-vitalizju. Allura l-attur talab kontra tagħhom il-penali kontemplata fl-art. 42 ta' l-Ord. XVIII ta' l-1918;

Il-Qorti tosserva li l-kuntratt bhala vitalizju kien ċertament difettuż, għax ladarba l-alea hija element essenzjali għall-kuntratt tal-vitalizju, u l-isproporzjon kbira tal-valor kienet teskludha, kuntratt ta' vitalizju veru u proprju ma kienx hemm. Izda b'daqshekk biss ma kienx ikun hemm il-konsegwenza tan-nullità assoluta tal-kuntratt. Kif iġhid Antonio Butera fit-trattat "Del Contratto Vitalizio" (nru. 44, pp. 104-105):— "Col cadere dell'alea il contratto non diviene per ciò solo necessariamente nullo o inefface, ma 'secundum ea quae proponerentur', e avuto riguardo alla volontà delle parti e alla dottrina della conversione degli atti, sopravvive in quella figura giuridica della quale concorrono in conformità del diritto oggettivo gli elementi positivi o il negozio giuridico dissimulato che le parti nascosero sotto le false immagini del negozio apparente..... L'alea, è stato deciso, è un elemento essenziale del contratto di vitalizio oneroso. Non è però vietato alle parti di pattuire una rendita vitalizia a favor di una di esse, mediante corrispettivo, escludendo l'elemento aleatorio..... indi viene che può rimanere un vitalizio gratuito, se lo stipulatore ebbe l'animus donandi', e vi sono requisiti di forma, e più che di forma, il qual punto è solo prevalente, quelli di sostanza propri della donazione, oppure un qualsiasi contratto oneroso o misto di onere e di beneficenza.

oppure può sorgere un contratto innominato, o quel qualunque altro negozio che le parti realmente formarono e colorirono sotto le sembianze del vitalizio oneroso..... La mancanza dell'alea non toglie ancora al contratto la sua causa, perchè questa, come fondamento della obbligazione, si presume sino a che non si provi il contrario";

Fil-kaz in ezami l-konvenuti riedu jikkuntrattaw preċiżament kif ftehm u fi-att, u għalhekk fil-fatt ma sarx haġa oħra hliet dak li jirrizulta li sar, u li kien kuntratt mist li fi h kien hemm in parti l-element ta' l-onerożità u in parti l-element tal-liberalità. U tabilhaqq bl-isproporzjon tal-valuri l-konvenuti kienu jafu ben tajjeb, u għaldaqstant l-idea u l-fehma tal-liberalità għall-eċċess ma setgħetx kienet eskluża fihom;

Iżda mill-banda l-oħra dik id-donazzjoni ma kienetx ti-swa, u għalhekk kienet nulla, minhabba l-inkapaċità tad-donanti Antonio Ellul, li kien għalaq is-70 sena u għalhekk ma setax jaġmel donazzjoni ta' kemm kien jiswa iżjed minn £50 mingħajr l-awtorizzazzjoni tal-Qorti kompetenti (art. 1508, par. 6, ta' l-Ordinanza VII ta' l-1888), u awtorizzazzjoni ma kellu qatt. Dik l-inkapaċità kienet tikkostitwixxi vizzju radikali li, indipendentement mill-volontà u mill-kunsens tal-partijiet kienet tinduċi n-nullità tad-donazzjoni sa mill-origini tagħha, talment li kienet tagħti lok għar-revoka tal-likwidazzjoni ta' l-imposta li kieku dik in-nullità għet dikjarata b'sentenza li tkun "res judicata" (art. 5, par. 1, Ord. XVIII ta' l-1918). Huwa minnu li dik in-nullità qatt ma għet dikjarata b'sentenza, u biex tiġi dikjarata b'sentenza jrid ikun hemm talba apposta. Iżda għall-finijiet ta' dil-kawża ebda bżonn ma hemm ta' dikjarazzjoni simili, għax l-attur mhux qiegħed jitlob il-hlas tat-taxxa jew penali minhabba denunzja niegħsa jew hażina, iżda penali taħt l-art. 42 ta' l-Ordinanza fuq imsemmija. Għaldaqstant il-Qorti tiegħu fil-konsiderazzjoni tagħha din id-cirkustanza tan-nullità in kwantu dina tix-het dawl fuq dak li sar mill-konvenuti, sabiex tara iekk fil-fatt kienx hemm simulazzjoni oerriċa, u qerq u għemil doluz li bih setgħet tiġi mahruha indebitament it-taxxa;

Il-Qorti hija tal-fehma li fil-fatt il-kuntratt tas-7 ta' Settembru 1939, sar hazin, iżda mhux simulatament, għax, kif ga ntqal, il-partijiet kontraenti riedu preċiżament dak li effettivament iddikjaraw fl-att, u raggiri u artifizji frawdolenti da parti tagħhom lanqas kien hemm, għax li għamlu għamluh fil-beraħ, "palani". Infatti huma għarrfu lill-attur u avvici-nawh preċiżament biex huwa jintaxxa l-eċċess tal-korrispettiv bħala liberalità u hallew f'idejha. Huwa veru li huma ik-kwalifikaw il-kuntratt bħala kostituzzjoni ta' vitalizju, meta kien hemm fin element qawwi ta' liberalità sugġetta għat-taxxa, u li dik il-kwalifika tan-"nomen juris" biss ma tikkostitwixxix raggiri jew artifizju frawdolenti, għax anki l-ligi stess tikkontempla u tirrikonoxxi l-vitalizju kostitwit b'titolu gratuwitu (art. 1471 ta' l-Ordinanza VII ta' l-1868). Lanqas il-fatt li l-vitalizju ma kienx seijer jithallas effettivament u li f'haġġiet il-missier ma kien ibiddel in-natura tal-kuntratt li sar u jirrendih simulat, għax skond il-ligi n-nuqqas ta' hlas tar-rati ma jintitolax il-kreditur tal-vitalizju li jiehu lura l-korrispettiv, u johloq biss kreditu (art. 1466, Ordinanza citata); u la l-kreditu ma jkunx mahfur jidhol realment fil-patrimonju tal-kreditur. Fil-fatti, mill-provi ma deherx li Antonio Ellul kellu l-hsieb li jgħfer dak il-kreditu definitivament, u fuq is-suppożizzjonijiet biss il-Qorti ma tistax tigbed konklużjonijiet li jwasslu għall-komminazzjoni ta' penali. U tabilhaqq, ebda piens ma fista' tigi mogħtija sakemm ma hemmx il-prova ċerta tal-htija;

Rat in-nōta ta' l-appell ta' l-attur romine, u rat il-petizzjoni tiegħu fejn talab li s-sentenza fuq imsemmija tigi revokata billi jigu milqugħa d-domandi migħubin f'ċ-ċitazzjoni; bl-ispejjeż taż-żewġ istanzi kontra l-konvenuti;

Omissis:

Il-kunsidrat;

Illi b'kuntratt li sar għand in-Nutar..... L-appellant jippretendi li dak il-kuntratt ma kienx ta' kostituzzjoni ta' rendita vitalizja, iżda ta' donazzjoni, u sar taht l-isem u l-apparenza ta' kostituzzjoni ta' rendita vitalizja bil-hsieb li jigi eluż, jew għall-anqas jista' jigi eluż, il-hlas ta' taxxa dovuta

għaddorazzjoni skond kif jinsab stabbilit bi-Ordinanza XVIII ta' 1-1918. Il-kawża preżenti, għalhekk, kif jinsab espressa ment magħjub fl-att ta' dicitazzjoni, hija bazata fuq id-dispożizzjoni ta' l-art. 42 ta' l-Ordinanza fuq imsemmija. Li tassog getta għall-blas ta' penali hemm indikata dawn kollha li jien du parti "in any fraudulent contrivance or device..... with intent to evade, wholly or partly, the duties imposed by this Ordinance, or whereby the said duties may be wholly or partly evaded". Id-domanda prinċipali tie' dicitazzjoni hija dik biex jiġi dikjarat u deċiż li l-kuntratt fuq imsemmi, li sar taht il-parvenza ta' kostituzzjoni ta' vitalizju kien simulat u kien intiż biex ikun, jew fil-fatt kien, kuntratt ta' donazzjoni, u bih setgħu jiġu evaži, f'kollox jew f'biċċa, it-taxxi fuq imsemmijin. Id-domanda l-oħra, li hija konsegwenzjali għal ta' qabel, hija li l-konvenuti li hadu parti f'dak il-kuntratt kisru l-art. 42 ta' l-Ordinanza XVIII ta' 1-1918, u flimkien u "in solidum" jiġu kundannati għall-blas tal-penali mill-istess artikolu stabbilita;

Ikkunsidrat;

Illi att għandu jkun ritenut simulat meta bil-volontà tal-persuni li hadu parti fih ikollu sinjifikat apparenti divers minn dak li realment għandu. "Simulatum dicimus quum - taceite aliquod agimus, expresse aliud simulamus" (Bargalio). Din is-simulazzjoni tista' tkun assoluta jew totali, bħal meta l-partijiet ma riedu jagħmlu ebda att ġuridiku, jew relativa jew parzjali, bħal meta jiġi konkjuż att ġuridiku veru u reali, iżda taht falza apparenza li taħbi l-vera natura tiegħu. Din l-aħbar speċi ta' simulazzjoni hija dik li l-appellant irid jattribwixxi lill-kuntratt li sar bejn l-appellati fl-atti tan-Nutar Calleja Schembri tas-7 ta' Settembru 1939:

Ikkunsidrat;

Illi dina l-Qorti, bis-sentenza tal-20 ta' Mejju 1932 in re "Schembri vs. Schembri", sostniet li fil-każi li l-kuntratti jiġu aftakkati bhala simulati, anki meta ikunu atti b'titolu gratuwitu, il-prova tas-simulazzjoni għandha ssir minn għand min jallegaha; u kompliet tgħid li "ciò si applica con maggior rigore quando si tratta di dichiarare inesistente atti pubblici

contro cui le deduzioni devono essere fondate su atti gravi, precisi e concordanti". B'sentenza ohra ta' din il-Qorti tad-13 ta' Ottubru 1933 in re "Bugeja vs. Busuttill" gie stabbilit li biex tigi ppruvata s-simulazzjoni frawdolenti "bastano anche le presunzioni e le congetture, purchè esse sieno gravi, precise e concordanti, e non contraddette da altre presunzioni ed indizi". U b'sentenza ohra ta' din l-istess Qorti tad-29 ta' Jannar 1932 in re "Galizia nomine vs. Cuschieri" gie ritenut li fil-gudizzju ta' simulazzjoni "si deve sempre guardare agli effetti giuridici che le parti intesero ottenere mediante la stipulazione";

Ikkunsidrat;

Illi, stabbiliti l-principji fuq migjubin, il-Qorti tghaddi biex teżamina jekk f'dan il-każ li ghandha quddiemha s-simulazzjoni allegata mill-appellant gietx pruvata b'mod soddisfacenti; u biex isir sewwa dan l-eżami huwa mehtieg li jigu analizzati c-cirkustanzi kollha antecendenti, konkomitanti u sussegwenti, ghall-kuntratt li sar bejn l-appellati fis-7 ta' Settembru 1939;

Ikkunsidrat;

Illi mill-provi rriżulta li l-konvenut Antonio Ellul ghandu tlitt itfal, jigifieri l-konvenuti l-ohra Renato u Vittorio Ellul, u Lucia mart Victor Salomone..... Ftit zmien wara li żżewġet, l-imsemmija Lucia ghamlet kawża kontra missierha biex jiddotaha skond il-ligi. Din il-kawża spiċċat bi transazzjoni, il-kawża giet ċeduta wara li Antonio Ellul assenja bhala dota lil bintu fond li kien jiswa £1000. Ghalkemmu saret dik it-transazzjoni, Antonio Ellul.....; u billi wara li saritlu l-kawża fuq imsemmija huwa beża' li meta huwa jigi nieqes żewġ bintu jhabbat bil-Qorti lill-uliedu l-ohra ghal-likwidazzjoni u assenjazzjoni tal-legittima, u b'hekk iġeghilhom jagħmlu hafna spejjeż, huwa mar għand l-avukat tiegħu..... u talbu biex jissuggerilu rimedju biex it-tfal tiegħu Renato u Vittorio ma jsibux ruħhom imħabbtin wara mewtu. L-avukat..... tah il-parir li jagħmel vitalizju, u jagħmlu qawwi biex jekk it-tfal ma jhallsux ikollu kreditu u ma jinqalghux kwistjonijiet, billi l-likwidazzjoni tal-legittima tkun haġa fa-

ċili għaliex il-kalkolu jsir fuq dan il-kreditu..... Il-vitalizju gie stabbilit fi £360 fix-xahar..... sar bejn il-konvenuti appellati l-kuntratt tas-7 ta' Settembru 1939..... Ma hemmx kwistjoni bejn il-kontendenti li l-valur tal-beni assenjati kien superjuri sewwa għall-vitalizju, in vista ta' l-età avanzata ta' l-appellat Antonio Ellul.....; iżda dik l-isproporzjoni ma gietx mohbija lill-appellant..... Meta sarret dik id-denunzja lill-appellant, dana sostna li l-att kien kollu kemm hu donazzjoni u ntaxxah bhala tali, u bagħat it-taxxa hekk likwidata lill-appellati, Wara li rċevew dik it-taxxa..... Huma kienu jippreferixxu li jhallu dak il-kont, basta l-quddiem ma jkunx hemm kwistjonijiet fuq il-validità tal-kuntratt, għaliex dak li huma riedu jevitaw kienet kawża ma' Victor Salomone jew ma' oħthom, Tant Dottor Borg Olivier kemm il-Professor Caruana taw il-parir tagħhom li dak il-kuntratt kien jista' jkun okkażjoni ta' kawża, u Lucia Salomone kienet tista' titlob l-impunjazżjoni tal-kuntratt, sija bhala donazzjoni kemm bhala vitalizju, u għalhekk tawhom il-parir li jirrexindu l-kuntratt fuq imsemmi, dak li l-appellanti għamlu b'kuntratt ieħor li sar fl-atti tan-Nutar Angelo Cachia fl-20 ta' Settembru 1940 (fol. 13);

Ikkunsidrat;

Illi mill-fatti fuq esposti l-Qorti thoosha persważa li l-kuntratt fuq imsemmi tas-7 ta' Settembru 1939 kien intizbiex tiġi evitata kawża ta' hafna spejjeż..... Apparti d-difetti legali li dak il-kuntratt seta' kellu, ma hemmx raġuni biex jiġi ritenut simulat, billi l-partijiet li hadu parti fih riedu preċiżament dak li effettivament obligaw ruhhom b'dak l-att, u ma riedux jahbu ebda patt jew kuntratt ieħor. Bħalma sewwa qalet l-Ewwel Qorti, ma jirriżultawx raġġiri jew artifizi frawdolenti a kariku ta' l-appellati fis-sens ta' l-art. 42 ta' l-Ord. XVIII ta' l-1918 fuq imsemmi, għax li għamlu għamluh mhux bil-habi, iżda għarrfu bl-att lill-appellant tant qabel kemm wara l-publikazzjoni tiegħu. Lanqas tista' tiġi desunta s-simulazzjoni jew raġġir jew artifizju frawdolenti mill-fatt li l-kuntratt in kwistjoni gie kwalifikat bhala kostituzzjoni ta' vitalizju meta kien hemm fih element qawwi ta' liberalità,

għaliex il-liġi tirrikonoxxi espressament il-vitalizju kostitwit b'titolu gratuwitu (art. 1471 ta' l-Ord. VII ta' l-1868). Dik is-simulazzjoni, kif sewwa sostniet is-sentenza appellata, lanqas tista' titnissel mill-fatt li-ehor li l-vitalizju ma kienx sejjer jithallas kollu ma' tul il-hajja ta' Antonio Ellul, billi skond il-liġi (art. 1468 Ord. cit.) in-nuqqas ta' hlas ta' l-annwalità li għalqu ma jintitolax lill-kreditur tal-vitalizju li jiehu lura l-korrispettiv, u johloq biss kreditu. Mill-provi ma rrizultax li dan il-kreditu, skond ftehim jew b'mod iehor, kellu jigi mahfur;

Ikkunsidrat;

Illi, kif tinsab impustata din il-kawża, ma hemmx lok li tigi riżoluta l-kwistjoni jekk il-kuntratt tas-7 ta' Settembru 1939 kien jew le null, billi d-domanda ta' l-appellant mhix diretta għall-hlas tat-taxxa, u għalhekk ir-riżoluzzjoni ta' dik il-kwistjoni ma jista' jkollha ebda effett fuq l-eżitu ta' din il-kawża;

Għaldaqshekk;

Tirrespingi fil-meritu l-appell u tikkonferma s-sentenza mogħtija mill-Prim'Awla tal-Qorti Civili tal-Maestà tar-Re fis-16 ta' Ottubru 1944, b'dana però, li mhabba ċ-ċirkostanzi tal-każ, l-ispejjeż tant ta' l-ewwel kemm ta' din l-istanza, ma għandhomx jiġu taxxati bejn il-kontendenti, iżda d-dritt tar-registru għaž-żewġ istanzi għandu jithallas mill-attur nomine. U f'dan is-sens limitat għall-kap ta' l-ispejjeż tirriforma s-sentenza fuq imsemmija tas-16 ta' Ottubru 1944, u tilqa' l-appell ta' l-attur nomine.